

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လၢယန့ၣ်အါရံၤ ၂၆သီ, ၂၀၁၇န့ၣ် / KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-16-89-11

န့ၣ်ပုၤယာ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ: တၢ်ဖီၣ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်မၤသံ ပိာ်မုာ်ဖိတဂၤ
ဖဲကီးတရံးကီၢ်ဆၣ် လၢအီၤကူး ၂၃သီ, ၂၀၁၆န့ၣ်

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျါပဲ ပိာ်မုာ်ဖိ နါမ့းလ့ၤ လၢအသးန့ၣ်အိၣ်ဝဲ ၁၆ န့ၣ်တဂၤ ဘၣ်တၢ်ဖီၣ်ဆူၣ်
ဒီးမၤသံအီၤလၢ သဝီဖိတဂၤလၢအမံၤမုာ်ဝဲ န့ၣ်န့ၣ်အူၤ, သးန့ၣ်အိၣ်ဝဲ ၃၃ န့ၣ် ဖဲ က---သဝီ, ဝဲနီၣ်အးကရူၢ်,
ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, န့ၣ်ပုၤယာ်ကီၢ်ရၣ်, ဖဲလၢအီၤကူး ၂၃သီ, ၂၀၁၆န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. န့ၣ်န့ၣ်အူၤအံၤ သ့ဝဲကသံၣ်ယါ
ဘၣ်ဝဲ ဖီၣ်ဆူၣ်ပိာ်မုာ်ဖိတဂၤအံၤ ဒီး ဆဲးသံကွဲာ်အီၤလၢဒီးန့ၣ်လီၤ. တုၤမုာ်တၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲအလီၢ်ခံ, ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်
ပၤကီၢ်, နီၣ်မိၣ်ခြံၣ်ထုၣ်ကညီတၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖိၣ်သးမုာ်ဒိၣ် (DKBA) ဒီးသဝီဖိတဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်သး ဒီးလူၤယုသ့ၣ်
ညါသကိးက့ၤဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤန့ၣ်လီၤ. တချုးဒီးလၢ နါမ့းလ့ၤဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤလၢ န့ၣ်န့ၣ်အူၤ ဒီးဘၣ်အခါန့ၣ် ဖိသၣ်
မုာ်ဖိတဂၤလဲၤပိာ်ဝဲ ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤ(နါမ့းလ့ၤ) တဂၤအံၤအခံဆူ သးကျိးပုၤ အယီၤ တုၤမုာ်တၢ်ကဲထီၣ်
သးဝဲအလီၢ်ခံ ဖိသၣ်ပိာ်မုာ်ဖိတဂၤအံၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်တီၤလၢ အဘၣ်ပးဒီး တၢ်ကဲထီၣ်သး တခါအံၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ | ကီးတရံး ကီၢ်ဆၣ်, န့ၣ်ပုၤယာ် ကီၢ်ရၣ် (လၢအီၤကူး ၂၃
သီ ၂၀၁၆)

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါလံာ်တဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤခိဖျိ ပျီပူၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖဲ န့ၣ်ပုၤယာ်ကီၢ်ရၣ် လၢအဘၣ်
တၢ်နီၣ်လိအီၤလၢ ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒီးပုၤဂွံဝိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သး
တဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ.¹ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤဖဲ လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၃သီ, ၂၀၁၆န့ၣ် ယုာ်ဒီးတၢ်က

¹ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG နီၣ်လိဝဲပျီပူၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤမုာ်ထီၣ်တကပၤလၢကမၤနီၣ်မၤယါ
တၢ်မၤအာမၤပယွဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ် ခိဖျိတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ် ဒ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်အတီၤပတီၢ်တၢ်မၤအကျဲအသိးဒီး မၤဝဲ
တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွဲာ်ဒီးသဝီဖိအဂၤတ ဖၣ်, ကွဲးဖျါထီၣ်ဟံၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ်လၢဘၣ်ပးဖဲ တၢ်လီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်
ညီနီၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကွဲးထီၣ်ဝဲ တၢ်မၤနီၣ်မၤယါပုၤ ဂွံဝိခွဲးယာ်တၢ် မၤအာပယွဲအလံာ်ဟံၣ်ဖျါအခါ ပျီပူၤပုၤမၤ
တၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအီၤ လၢကမၤနီၣ်မၤယါဝဲတၢ်မၤပယွဲပုၤဂ့ၢ် ဝိခွဲးယာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဆိမိၣ်လၢအ
ကါဒိၣ်တဖၣ် ခိဖျိတၢ်မၤလီၤတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်ထံးတဖၣ်လၢကျဲအါဘိဒီး ဒ်ပမၤန့ၣ်အီၤ လၢဂံၢ်ခိၣ်
ထံးအသိး ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သးအတၢ်ဆိတလဲအတၢ်ထီၣ်သတြၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီမံအဖွဲ့ တဖန်လှူဒါန်းမှု တာဝန်ထိုင်သားတော်ပယ်ဖျါအဖွဲ့ ၁ ဘွဲ့၊ တာဝန်ထိုင်သံကွာသံဒီး ၁ ခါ၊ ဟိန်ကတီတော်ပယ်ဖျါ ၁ ဘွဲ့၊ တာဝန် ၄ ဘွဲ့ ဒီး တာဝန်မူ ၁ ဘွဲ့ လာဘွဲ့တာဝန်ထိုင်အီလော နူပျာယာ် ကီရ်ရှ်န့ၣ်လီၤ.²

(၁) တပတီၢ်-တာဝန်ထိုင်သားအဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး

တာဝန်ထိုင်သားအကလုာ်	တာဝန်ထိုင်ဒီးတာဝန်မာ်ပိာ်မုာ်ဖိတဂၤ
တာဝန်ထိုင်သားမုာ်နံၤမုာ်သီ	လါအိကူး ၂၃သီ, ၂၀၁၆နံၣ်
တာဝန်ထိုင်သားတာဝန်ထိုင်ကျဲ (သဝီ, ကရုာ်, ကီရ်ဆၣ်, ကီရ်ရှ်)	က--- သဝီ, မဲာ်နီၢ်အးကရုာ်, ကီးတရံးကီရ်ဆၣ်, နူပျာယာ်ကီရ်ရှ်

ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တာဝန်အဂ့ၢ်အကျိၤ	
မံၤ	နါမုးလွၤ (နါမုာ်ဆုယါ)
သးနံၣ်	၁၆ နံၣ်
မုာ်/ခွါ	မုာ်
ကလုာ်	ကညီ
ဟံၣ်ဖိလီဖိ အိၣ် /တအိၣ်	သဘူ
တာဝန်ထိုင်မာ်	ကွီဖိ
တာဝန်ထိုင်ဘၣ်	ဘူးဒးဖိ
တာဝန်ထိုင်မုာ် /လီၤလၢ	သဝီဖိ
အိၣ်ဆိးနူသဝီ	က--- သဝီ

ပုၤလၢအမၤအပယုၤတာဝန်အဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၤလၢ	သုးကျိၤ/ သုးရှ် / သုးတြိၤ	အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလီၤကျဲ /သုးကလၢ	အိၣ်အမံၤဒီးလီၤလၢ
န့ၢ်န့ၢ်အူ	သဝီဖိ	-	က--- သဝီ	-

² လၢတာဝန်မာ်ပိာ်မုာ် KHRG အကျိၤအကျဲတဖန်ဖျါဖျါဖျါ ကတီတော်ပယ်ဖျါဒီး နံၣ်သီးကန့ၢ်အါထိုင် တာဝန်ထိုင်အတံၢ်လီၤဖျါတဖန် လီၤလၢဒုးဒီး သဝီဖိလၢကီရ်ပယါထးခိတကပၤအတံၢ်ထိုင်တာဝန်ထိုင်တဖန် ဒီးနံၣ် KHRG အတံၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဝဲအသိး လၢကတီတော်ပယ်ဖျါဒီးန့ၢ်ဘၣ် လၢပျီပူၤတဖန်ခဲလၢာ် ဝဲဘၣ်တာဝန်မာ်ပိာ်မုာ်အကျိၤ အကျဲအိၣ်ဝဲအသိးဝံၤဒီး တာဝန်ထိုင်အံၤ ဒီးတာဝန်ကတီတော်ပယ်ဖျါ ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တာဝန်အဂ့ၢ်အတံၢ်ဘၣ်တာဝန်အဂ့ၢ်ဒီး ဘၣ်တာဝန်မာ်ပိာ်မုာ်အကျိၤလၢအကျိၤတဖန်န့ၢ်လီၤ. လံာ်ပယ်ဖျါလၢအဘူးအ တံၢ်အဂၤတဖန် ဘၣ်တာဝန်နီၤဖးလီၤဆူ တာဝန်ထိုင်အကလုာ် တာဝန်ထိုင်လီၤကျဲ ဒီးအနံၣ်သ့ၣ်တဖန်န့ၢ်လီၤ. မုာ်ဘၣ်သးဖးအါထိုင် တာဝန်ထိုင်လၢအဘၣ် ထွဲလီၤသးတဖန်တခါစုာ်စုာ်အဂီၢ် ဝံသးစူၤကွာ်ဘၣ်လၢ KHRG တာဝန်ထိုင်သန့တက့ၢ်.

(၂)ပတီတပတီ-တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရဲပူးပှၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.

သဝီပှၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဂၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ က--- သဝီဖိတဖၣ်ထံၣ်ဝဲ နါမ့ၤလ့ၤအစိၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ် ဒီး မၤသံတၢ်လံအီၤ (လၢန့ၢ်န့ၢ်အူ) ဝဲအသးကျိးအပူၤ ဆၢကတီၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤသ့ၣ်လီၤ ဝဲသးဖိအခါ န့ၣ်လီၤ. သးကျိး အံၤအိၣ်ဝဲဝဲ က--- သဝီ, မဲၢ်နီၢ်အးကရူၢ်, ကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်, နူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ် န့ၣ်လီၤ. ပိာ်မုၢ်ဖိတဂၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်ဒီးမၤသံအီၤလၢ တလၢကလုာ်န့ၣ်ဖိလၢအမံၤမ့ၢ် န့ၢ်န့ၢ်အူ, အသးနံၣ် အိၣ်ဝဲ ၃၃ နံၣ်ဒီးမ့ၢ်ဝဲ ခ--- သဝီဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲထီၣ်ပှၤဒီးသဝီဖိဝဲ က--- သဝီ အံၤအယိ အဝဲဟဲ အိၣ်ဒီးအမၤန့ၣ်လီၤ.

ကွဲးနီၣ်ပှၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲးလဲၣ်.

နါမ့ၤလ့ၤ လၢအဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးအီၤလၢ နါမုၢ်ဆုယိအံၤ စးထီၣ်လီၤမၤဝဲဝဲ လါအီကူး ၂၃သီ, ၂၀၁၆နံၣ် အနံၤ ဘၣ်ဆၣ် သးကျိးကစၢ် အူဂ--- အဖိခွါ ၃ ဂၤ လၢအမ့ၢ် စီၤယ---, စီၤင--- ဒီး စီၤစ--- အံၤထံၣ်က့ၤ အစိၣ် ဝဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤသ့ၣ်လီၤသးဖိ ဝဲအသးကျိးလၢအအိၣ်ဝဲသဝီမ့ၢ်န့ၣ်တကပၤ အဆၢကတီၢ် အခါန့ၣ်လီၤ. ပှၤထံၣ် န့ၢ်က့ၤ တၢ်ကဲထီၣ်သးအမ့ၢ်အတီၤဝဲ လါအီကူး ၂၉သီ, ၂၀၁၆နံၣ်အနံၤ လၢအဘၣ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ လၢ အူ ဆ--- အဖိမုၢ်ဖိ လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၄နံၣ်တဂၤ လၢအမ့ၢ်ပှၤလၢအလဲၤသကိးယုာ်တၢ်ဒီး နါမ့ၤလ့ၤဆုသးကျိးပှၤ ဝဲတၢ်ကဲ ထီၣ်သးအခါန့ၣ်လီၤ.

(၃)ပတီတပတီ-ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပှၤပှၤတက့ၢ်

ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပှၤပှၤတက့ၢ်.

နါမ့ၤလ့ၤ လၢအဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးအီၤလၢ နါမုၢ်ဆုယိ အံၤအိၣ်ဆိးဝဲဝဲ က--- သဝီ, မဲၢ်နီၢ်အးကရူၢ်, ကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်ပှၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်အီၤဒီးမၤသံကွံာ်အီၤလၢ တလၢကလုာ်န့ၣ်ဖိ န့ၢ်န့ၢ်အူ လၢအသး နံၣ်အိၣ်ဝဲ ၃၃ နံၣ်တဂၤအံၤန့ၣ်လီၤ. န့ၢ်န့ၢ်အူအံၤ အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသဝီမ့ၢ်ဝဲ ခ--- သဝီ ဘၣ်ဆၣ်အဝဲဟဲထီၣ်ပှၤ ဒီး က--- သဝီဖိ နါရ--- အယိအဝဲဟဲအိၣ်ဆိးက့ၤလၢအမၤသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤ, ပှၤသဝီဖိတဖၣ်ထံၣ်ဝဲလၢ န့ၢ်န့ၢ်အူ အံၤသ့ၣ်ယါဘၣ် (ကသံၣ်ကသ့ၣ်) န့ၣ်လီၤ. တၢ်အနီၢ်နီၢ်တခါစ့ၢ်ကိး အဝဲအိၣ်သး ဒီး သ့ၣ်ယါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၢ်န့ၢ်အူ ဖိၣ်ဆူၣ်ဒီးမၤသံဝဲ နါမ့ၤလ့ၤဝဲ လါအီကူး ၂၃သီ, ၂၀၁၆နံၣ်အနံၤ, ဝဲ နါမ့ၤလ့ၤဒီးအသကိးမုၢ်ဖိ နါည--- လၢအသးအိၣ် ၄ နံၣ်တဂၤ လဲၤထၢသကိးဝဲသးသၣ်ဒီးသးလၣ် ဝဲသးကျိးပှၤလၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသး လၢသဝီမ့ၢ် န့ၣ်တကပၤ အပူၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အူဂ--- အဖိခွါ လၢအမ့ၢ် စီၤယ---, စီၤင--- ဒီး စီၤစ--- အံၤထံၣ်ဝဲနါမ့ၤလ့ၤ အစိၣ်ဝဲလါအီကူး ၂၅သီ, ၂၀၁၆နံၣ် ဝဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤသ့ၣ်လီၤ ဝဲ သးဖိ လၢအသးကျိးပှၤအခါန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယိပဒိၣ်ပၤကီၢ်, နီၣ်မိၣ်ခြံၢ်ထွၣ် ကညီတၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖိၣ်သးမ့ၢ်ဒိၣ် (DKBA) ဒီး သဝီဖိတဖၣ် ဟံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးဒီး လူၤယုာ်သ့ၣ်ညါ သကိးက့ၤဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤန့ၣ်လီၤ. နါည--- လၢအ သးအိၣ် ၄ နံၣ်တဂၤအံၤ မ့ၢ်ပှၤလၢအအိၣ်ဒီးနါမ့ၤလ့ၤ ဝဲလၢတၢ် ကဲထီၣ်သး အခါ အယိ အဝဲဟံၣ်ဖျါထီၣ်က့ၤဝဲ တၢ်မ့ၢ် တၢ်တီဘၣ်ယးတၢ်သံ အဂ့ၢ်တခါအံၤန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယိပဒိၣ်ပၤကီၢ်မၤက့ၢ်ဝဲ နါမ့ၤလ့ၤအစိၣ် ဒီးထံၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ပိာ်မုၢ်ဖိအံၤဘၣ်တၢ်စးအီၤဒီးဒီး (၅ထံၣ်) လၢအ မ့ၢ် အချာယံ ၂ ထံၣ်, ဂုာ်ယံအထွဲ ၂ ထံၣ် ဒီး အခံကီၢ် ၁ ထံၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအမိၢ်ပှၤအဖိလၢတကပၤန့ၣ် အနံၣ် ဒီးအဖျိၣ်ခံ တအိၣ်လၢအလီၤနီတမံၤလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ် တၢ်ထံၣ်စ့ၢ်ကိး ဝဲဒါဖိ, မိာ်ထူဒါအ ဘၣ်

လၢအဘၣ်တၢ်သူအီၤ လၢတၢ်သူယါဘၣ်အဂီၢ် ဒီး ထံခွဲး သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအစီၣ်ကပၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤလဲၤစီၣ် အစီၣ်ဆူကွဲးဒီးတၢ်ဆါဟံၣ် လၢတၢ်ကမၤကွၢ်အီၤအဂီၢ် ဘၣ်ဆၣ်ခိဖျိလၢ အစီၣ်အံၤအုၣ်ဝဲလံအယံ ပှၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤကွံာ်အီၤဖဲ ကွဲးဒီး တၢ်သ့ၣ်ခိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ပၤကီၢ် ဖီၣ်ကွံာ်ဝဲ ပှၤလၢအစီၣ်ဆူၣ်တၢ်ဒီးမၤသံတၢ်တဂၤ လၢအမ့ၢ်န့ၤန့ၤအူ တဂၤအံၤဒီး ကိးယုၣ်စ့ၢ် ကိးဝဲ ပှၤလၢအထံၣ်ထွဲတၢ်ကဲထီၣ်သးတဂၤလၢအမ့ၢ် နါည--- အံၤဆူ ကွဲးဒီးပၤကီၢ်ဝဲလီၢ် လၢတၢ်ကသံကွၢ် သမံသမိးထံက့ၤ ဘၣ်ပးတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၄)ပတီၢ်တပတီၢ်-တၢ်ယုၣ်န့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤခါ, ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ခွဲး တၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ် ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၤလဲၣ်.

မ့ၢ်, နသုဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤ ဖဲအလီၢ်အိၣ်အသိးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

Dooplaya District

Karen Human Rights Group (KHRG)